

עמיתי מיתר ומקבלי התואר "דוקטור לפילוסופיה" לשנת תשע"ד

מרכז צבי מיתר
ללימודי משפט מתקדמים

אוניברסיטת תל-אביב TEL AVIV UNIVERSITY

מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים

מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים אשר נחנך בשלהי תשס"ז מבטא את מחויבות הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן, לקידום התארים המתקדמים בחקר המשפט במטרה להכין את בוגריה לעמדות מנהיגות בתחומי השפיטה, הממשל, הארגונים החברתיים, הכלכלה והפרקטיקה המשפטית.

המרכז מציע מגוון תכניות לימוד לתלמידי מחקר בשלוש מסגרות: לימודים לקראת תואר שני עם תזה; לימודי תואר שלישי; ומסלול ישיר לתואר שלישי, אשר מכשירים מומחים בשדות המשפט השונים. המרכז משמש כחממה לעילית המשפטית של ישראל ומהווה מוקד של יצירה מחקרית עשירה של סטודנטים שמרביתם מקדישים את כל זמנם למחקר. תוצרי המחקרים המבוצעים במרכז מניבים ספרים ומאמרים ומרימים בכך תרומה חשובה לא רק לספרות המשפטית הישראלית והבינלאומית, אלא גם לחברה ולתרבות בישראל באופן כללי.

בשונה מתכניות אחרות ללימודי משפט מתקדמים בישראל וממרבית התכניות בעולם, תכנית הלימודים של מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים גובשה במיוחד על-מנת להשיג מטרות אלה. היא כוללת אוסף עשיר של קורסים ייעודיים בעברית ובאנגלית הנלמדים בכיתות קטנות וכן סדנאות וסמינרים. תכנית לימודים זו נבנתה כדי לספק לתלמידי המרכז כלים לקידום המשימה המחקרית שלהם בסביבה העוברת הליכים מתמשכים של התמקצעות וגלובליזציה. כל אלה מועברים על ידי סגל ההוראה המוביל בישראל, כאשר הוא מתוגבר במספר משמעותי של פרופסורים נספחים ופרופסורים אורחים ממיטב האוניברסיטאות בעולם. הקבוצה המחקרית הצעירה והתוססת של המרכז נהנית ממלגות קיום (המותנות בהקדשת זמן מלא למחקר), מסביבת עבודה תומכת הבאה לידי ביטוי בספריה ברמה בינלאומית ובחדרי עבודה ייעודיים באגף פרנסיס ומארי פרנס מינקוף, וכמובן מהנחיה ולימודים ברמה אקדמית בינלאומית על ידי מיטב החוקרים והמרצים.

כחלק ממסלול ההכשרה לדוקטורט, יכולים המעוניינים לנסוע לסמסטר מחקר באוניברסיטאות עילית כגון ייל והארוורד. השילוב של סמסטר כזה עם תכנית ייעודית ועשירה, במסגרתה נחשפים תלמידי המרכז לעשרות מומחים ידועי שם למשפטים ממיטב בתי-הספר בעולם, הופך את התכנית שמציע המרכז לחלופה אטרקטיבית במיוחד ללימודים מתקדמים בחו"ל.

קרן משפחת צבי ועפרה מיתר בע"מ

קרן משפחת צבי ועפרה מיתר תורמת לקשת רחבה של פרויקטים בתחום החינוך והתרבות בארץ ובחו"ל. תמיכתה של הקרן במרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים של הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטת תל-אביב הינה המשך טבעי לפעילותה של הקרן, לאור הרקע המשפטי של מייסדה והמממן שלה, מר צבי מיתר. מר מיתר למד משפטים בפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים והקים משרד עורכי דין בשנת 1962. המשרד אשר הקים הפך ברבות השנים למשרד הגדול והמוביל בישראל בתחום המשפט התאגידי והמשפט העסקי-הבינלאומי. כיום מוכר המשרד בשמו מיתר, ליקוורניק, גבע, לשם, טל, הממוקם באזור הבורסה ברמת גן. על אף שמר מיתר פרש מעריכת דין, המשרד עדיין נושא את שמו והוא משמש לו יועץ.

במקביל לעיסוקו כעורך דין, בין השנים 1983-1995, כיהן מר צבי מיתר כיו"ר לשכת עורכי הדין בתל-אביב ובמשך 12 שנה היה חבר בוועדה למינוי שופטים בישראל.

בין הגופים והפרויקטים הנתמכים ע"י הקרן בישראל נמצאים:

- האופרה הישראלית: תמיכה ב"מיתר אופרה סטודיו" בית הספר להכשרת זמרי אופרה ישראלים צעירים ומצטיינים והפיכתם לעתודת זמרי האופרה בישראל
- בית ש"י עגנון בירושלים
- בית הספר לצילום "מוסררה" בירושלים
- מלגות לסטודנטים למשפטים בני העדה האתיופית, בשיתוף עם משרד מיתר, ליקוורניק, גבע, לשם, טל
- מלגות לסטודנטים מצטיינים באוניברסיטאות בארץ ובחו"ל
- מרכז צבי מיתר לחקר לוחמת יבשה, לטרון
- מכון למשפט ופילנתרופיה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב (בהקמה)

תואר שני

גלעד אבירי
ליאור זקס
מיקי זר
קארן מיכלסון
שלי פסטרנק

תואר שלישי

טליה דיסקין
רוני יוכין ליברזון
רועי פלד
איתן קידרון
שי קידר

מסיימי דוקטורט

ד"ר ברק אתירם
ד"ר אלון גילדין
ד"ר חיים ויסמונסקי
ד"ר שרון ידון
ד"ר שי שטרן

מסיומי
דוקטורט

ד"ר אלון גילדין

דיוור בר השגה – בין מימוש הזכות לדיוור להעצמה

מנחים: פרופ' דפנה ברק-ארז, פרופ' נטע זיו

העבודה של אלון מעמידה במרכזה את הקשר בין המשפט לדיוור בר השגה. העבודה בנויה משילוב של שערים מחקריים נפרדים המשלימים זה את זה ונשענים זה על זה: הראשון עוסק במקורות של הדיוור בר השגה והשני עוסק ביעדים שלו. המקור הנורמטיבי המרכזי והראשוני ליצירת דיוור בר השגה, שמלווה את השער הראשון לכל אורכו, הוא הזכות לדיוור. על כן, השער הראשון מנסה ליצור את הממשק בין שני המוסדות המשפטיים, הזכות לדיוור והדיוור בר השגה, ומבקש לעקוב אחר עצם החובה ליצור דיוור בר השגה, אחר ההיקף שלה ואחר היישום שלה בישראל ובמדינות העולם. מתוך השילוב בין המחקר התאורטי והמחקר האמפירי מוסקות בעבודה מסקנות בדבר יכולתה של מערכת המשפט להבטחת דיוור בר השגה. כמו כן, בשער זה מעוצבת החובה ליצור דיוור בר השגה מתוך הזכות לדיוור, ומידת מימוש הזכות לדיוור בישראל בהקשר זה נדונה בו באופן ביקורתי.

השער השני של העבודה עוסק ביעדי הדיוור בר השגה. שער זה יוצא מגבולות השיח החוקתי אל מרחב דיוני רחב יותר של משפט ורווחה. במרחב זה מפותח בעבודה בסיס תאורטי מקורי לתחום הדיוור בר השגה. הבסיס התאורטי מתמקד בתכליות הדיוור בר השגה שצריכות לעצב את הדין הנורמטיבי. במסגרת זו מוצעת תכלית חדשה לדיוור בר השגה האלטרנטיבית לשיח המקובל והיא: "התכלית המעצימה". תכלית זו משמעה שהדיוור בר השגה לא צריך עוד להתמקד בהשגת מטרה צרה של אספקת מדור לחסר מדור או בהשגת מטרות כלל חברתיות, אלא צריך לשאוף ליצירת שינוי רחב וכולל בחיי הפרט ובייחוד לאפשר לו לצאת ממצבי חוסר יכולת. תכלית זו מוצדקת מתוך תיאוריות המקובלות בספרות, כגון התיאוריה בדבר קניין ואישיות ותיאוריית היכולות של סן ונוסבאום. בעבודה מוצג יישום נורמטיבי של הבסיס התאורטי ונערך בה ניתוח ביקורתי של נורמות המסדירות חלק מהמודלים לדיוור בר השגה בישראל.

אלון הוא אבא של אורי ונועם. מעבר לכך, אלון הוא בוגר של המסלול הישיר לתואר שלישי בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב ובעל תארים ראשוניים במשפטים (בהצטיינות יתרה) ובכלכלה (בהצטיינות). אלון עובד כפרקליט בפרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה) והתמחה בלשכת היועץ המשפטי לממשלה, מני מזוז. בשדה האקדמי אלון עבד כעוזר הוראה וכעוזר מחקר במגוון תפקידים ועסק במסגרת זו במגוון דיסציפלינות משפטיות. בשנת הלימודים הקרובה אלון צפוי ללמד קורס העוסק במשפט דיוור בר השגה בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב.

ד"ר חיים ויסמונסקי

חקירה פלילית ברשת האינטרנט: אתגרים טכנולוגיים, משפטיים ותפישתיים לסמכותה של המדינה כאוכפת חוק פלילית באינטרנט והצעה למודל ראוי להתמודדות עם אתגרים אלה

מנחה: פרופ' מיכאל בירנהק

המרחב המקוון משמש זירה לביצוע מגוון רחב של עבירות פליליות. אותן עבירות מותירות עקבות דיגיטליות. המחקר מתמקד באיסוף הראיות הדיגיטליות במסגרת חקירה פלילית לחשיפת העבירות, לגילוי עבריינים ולאיסוף ראיות קבילות ומספיקות נגדם לצורך העמדה לדין. המחקר מדגים כיצד הראיות הדיגיטליות מובחנות, מבחינת משמעותן המשפטית, מן הראיות במרחב הפיזי, בעוד שדיני איסוף הראיות במסגרת חקירה פלילית מגלמים תפישה טריטוריאלית ותפישה פיזית כלפי הראיות הדיגיטליות. תפישות אלה מביאות להחמצה דו-כיוונית: מחד גיסא, נפגעת סמכותה של המדינה כאוכפת חוק פלילית אפקטיבית במרחב הסייבר; מאידך גיסא, עלול להיגרם עיוות מבחינת האיזון שבין האינטרס של אכיפת החוק הפלילית לבין אגד הזכויות החוקתיות של הפרטים העלולים להיפגע כתוצאה מפעולתה של הרשות החוקרת.

המחקר בוחן כיצד ניתן להתאים את המשפט לאופייה של החקירה הפלילית במרחב המקוון. כמענה לשאלה זו, המחקר מציג את המודל הפרסונלי, המבטא שינוי קונספטואלי יסודי ביחס לדיני איסוף הראיות הדיגיטליות בחקירה הפלילית: לא עוד דינים של ראיות, כי אם דינים של אנשים. לפי תפישה זו, הראיה המבוקשת על-ידי הרשות החוקרת אינה אלא ייצוג של מערך הכוחות בין בעל הראיה המבוקשת, צדדים שלישיים שונים הנוגעים בדבר, והמדינה החוקרת. המודל הפרסונלי מאפשר להתנתק מכבלי הטריטוריאליות וכבלי הפיזיות. זאת כיוון שההתמקדות אינה עוד בגבולות הפיזיים של הראיה ובגבולות הטריטוריאליים של המדינה החוקרת, וניתן להתמקד יותר בזיקה של הראיה המבוקשת לחקירה, בזהות ה"שחקנים" הקשורים בראיה ובטיב זכויותיהם ביחס לראיה האמורה.

חיים ויסמונסקי הוא בוגר תואר ראשון ושני בהצטיינות מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב, וכן בוגר תואר ראשון בהצטיינות מהחוג למדע המדינה באוניברסיטת תל-אביב.

חיים משמש כראש תחום חקיקה, משפט וטכנולוגיה בפרקליטות המדינה, ובתפקידו מנחה גופי חקירה ותביעה בנושאי עבירות מחשב וראיות דיגיטליות, וכן שותף להליכי חקיקה בנושאי ראיות דיגיטליות, נתוני תקשורת והאזנות סתר.

בנוסף משמש כמרצה מן החוג באוניברסיטת תל-אביב, במסגרת התוכנית ללימודי סייבר, ובאוניברסיטת חיפה בנושאי דיני אינטרנט, עבירות מחשב וראיות אלקטרוניות. כן מארגן ומרצה בהשתלמויות וקורסים של המכון להשתלמות פרקליטים באוניברסיטת תל-אביב, משרד המשפטים, המכון להשתלמות שופטים, משטרת-ישראל, הרשות לניירות ערך, רשות המיסים, צה"ל ועוד.

חיים פירסם מספר מאמרים אקדמיים, מקצועיים ועיתונאיים בנושאי משפט וטכנולוגיה.

ד"ר שרון ידין חוזים רגולטוריים

מנחים: פרופ' דפנה ברק-ארז, פרופ' רועי קרייטנר

המחקר של ד"ר ידין במסגרת הדוקטורט עסק בשרטוט תחום חדש: חוזים רגולטוריים. חוזים רגולטוריים הם מסגרת משפטית ורגולטורית חדשה להבנת היחסים המורכבים המתקיימים בין רגולטורים לתאגידים מפוקחים במשק המודרני. העבודה בחנה את מכשיר החוזים הרגולטוריים כחלופה רגולטורית לכלי שליטה מסורתיים יותר בראיה ביקורתית. בהשראת תורת הבחירה הציבורית וגישת המוסדיות החדשה המחקר הציע ניתוח תיאורטי ביקורתי מקורי אשר יושם במסגרת מקרי בוחן הלקוחים משוק התקשורת המקומי ומשוק ניירות הערך הישראלי. עוד הדגימה העבודה את הפער המתקיים בין המשפט המינהלי המסורתי ובין פרקטיקות רגולטוריות עדכניות והציעה דרכים להשלמתו.

ד"ר שרון ידין היא זוכת מלגת לידי דייוויס לפוסט-דוקטורט בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית (תשע"ד) וכלת פרס גורני למשפט ציבורי לשנת 2012 שהוענק לה מהמשנה לנשיא בית המשפט העליון לשעבר, השופט תיאודור אור. שרון היא בוגרת בהצטיינות של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב ומוסמכת במשפט מסחרי מפקולטה זו. מאמרים פרי עטה פורסמו בכתבי עת מובילים בישראל וכן בספרים, וזכו בפרסים יוקרתיים. בין היתר ניתן להזכיר את פרסומה "חוזים רגולטוריים בשווקים פיננסיים בישראל" שראה אור בעיוני משפט, ואת מאמרה העתידי להתפרסם בכתב העת דין ודברים "קצר בתקשורת: בין אינטרס ציבורי לאינטרס פרטי ברגולציה של ערוץ עשר" אשר זכה בפרס לייקארס והוענק לשרון על ידי נשיא אוניברסיטת חיפה. שרון מרצה בתחום הרגולציה ומנחה בסדנאות ובסמינרים בתואר ראשון ובתואר שני למשפטים באוניברסיטאות מובילות בארץ. תחומי העניין שלה כוללים: תיאוריות ברגולציה, רגולציה כלכלית על תאגידים, רגולציה ומשפט מינהלי, אסדרת שווקים פיננסיים, רגולציה של תקשורת.

ד"ר שי שטרן

Taking Community Seriously: Toward a Reform in Takings Law

מנחה: פרופ' חנוך דגן

לשי תואר ראשון (בהצטיינות) מן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר אילן. במהלך לימודיו זכה שי באות הצטיינות הדיקאן ושימש חבר מערכת כתב העת "מחקרי משפט". שי עבד כעורך דין בתחום הליטיגציה והמקרקעין במשרד ש. הורוביץ ושות', וכן שימש עוזר הוראה לדרי אביטל מרגלית, פרופ' גדעון ספיר ופרופ' חנוך דגן. שי פרסם מספר מאמרים בכתבי עת ישראליים ובין לאומיים והתקבל כחבר סגל בפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר אילן.

במרכז עבודת המחקר של שי ניצב המתח בין היחיד, הקהילה אליה הוא משתייך, והמדינה. מתח זה מאפיין את החברה האנושית בעולם המודרני בו אנו חיים, כאשר המחקר מבקש לבחון מערכת יחסים מורכבת זו באמצעות מופע משפטי בו קיימת מעורבות של כלל הגורמים האמורים: דיני הנטילה השלטונית. במסגרת המחקר מבקש שי להציע הסדרה קניינית ראויה בדיני הנטילה השלטונית, שעה שזו מביאה להפסקת פעילותה של קהילה גיאוגרפית. תוך התבססות על הגישה הפלורליסטית לקניין, מבקש המחקר להתחקות אחר האיזון הראוי בין הערכים השונים העומדים בבסיסה של זכות הקניין, זאת בניסיון ליתן משמעות הן לבחירתו של חבר הקהילה באורח חיים המתאפיין ברמות שונות של שיתוף, והן להשפעותיה של בחירה זו על אישיותו של חבר הקהילה וזהותו העצמית.

עמיתי מיתר
תלמידי
תואר שלישי

טליה דיסקין

משפט ומוסר בעיתונות הילדים והנוער בישראל בעשור הראשון לקיומה

מנחה: פרופ' אסף לחובסקי

לטליה תארים ראשונים במשפטים, פסיכולוגיה ותקשורת, ותואר שני (בהצטיינות) מהיחידה למחקר התרבות באוניברסיטת תל-אביב. בשנת 2011 פורסם עיבוד של חלק מעבודת התזה שכתבה במסגרת התואר השני כמאמר בכתב העת "ישראל". טליה התמחתה בלשכה המשפטית של מערכת הביטחון ושימשה כעוזרת משפטית בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. כמו כן, עסקה טליה בעריכת ספרות מקור ותרגום, בעריכה עיתונאית ובכתיבת ביקורות ספרות, במיוחד ספרות לילדים ולנוער. בשש השנים האחרונות מלמדת טליה שיעורים בחשיבה משפטית במסגרת העמותה "שיעור אחר", הפועלת לקידום שוויון הזדמנויות בחינוך. בכנס התשיעי של האגודה למשפט והיסטוריה (2013) הציגה ניתוח של האופנים שבהם זכה משפט אייכמן להתייחסות בכתיבה לילדים ולנוער.

מחקרה של טליה מתמקד בדרכים שבהן תנוך עולם המשפט לילדים ולנוער בעיתונות שיועדה להם במדינת ישראל בעשור הראשון לקיומה. בעבודה נבחן המקום שניתן בעיתונות זו למשפט, השימושים שעשתה הכתיבה במשפט, וכן האופנים הגלויים והעלומים שבהם נוכחה ההסדרה המשפטית של חיי היום-יום במדינה החדשה ונטמעה בכתיבה בעיתונים בשלוש סוגיות נבחרות מתחומי הכלכלה, החברה והביטחון.

הפנייה לעיתונות הילדים והנוער כאל מקור תיעוד היסטורי מבוססת על היותם גורם דומיננטי בשיח הבין-דורי ומוצר תרבותי נפוץ ומוביל במדינה הצעירה. עיתונות זו הייתה סוכנת אידיאולוגיה ואינדוקטרינציה מוכרת ונחשבת, שהשלימה את סוכני החיברות המסורתיים - המשפחה, בית הספר, קבוצת בני הגיל והקהילה. אופיים המגזרי/פוליטי של העיתונים השפיע אף הוא על התייחסותם לסוגיות המשפטיות. ההסתמכות על עיתונות הילדים והנוער מצביעה על אופיו של המאמץ לעצב את יחסם של הילדים נמעני העיתונים למשפט בכלל ולשלטון החוק בפרט במדינה המתהווה.

רוני יוכין ליברזון מידוע משמורת הילדים: מדיני היושר ל"טובת הילד הפסיכולוגית"

מנחים: פרופ' שי לביא, ד"ר דפנה הקר

רוני בעלת תואר בוגר מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה ותואר מוסמך מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב (בהצטיינות יתרה). עבודת התיזה שלה, שנכתבה בהנחייתה של ד"ר דפנה הקר, עוסקת בתיאוריה של דיני המשפחה. במהלך לימודיה שימשה רוני עוזרת מחקר לד"ר יופי תירוש ולד"ר דפנה הקר, ועוזרת הוראה במגוון קורסים, בהם: דיני משפחה, משפט והיסטוריה, כמיניזם ומשפט, אפליה ודיני שלטון מקומי. בשנת הלימודים 2012-2013 הייתה רוני עמיתת מחקר במרכז י' ספרא לאתיקה באוניברסיטת תל אביב.

בעשורים האחרונים עברו דיני משמורת הילדים הליך מידוע: מומחי בריאות הנפש הפכו לשחקנים מרכזיים בתחום, הם מעורבים בעיצוב הכללים המשפטיים ומחווים דעתם בפני בית המשפט בסכסוכי משמורת ספציפיים. במחקרה בוחנת רוני את המשמעויות הנורמטיביות והתורת משפטיות של אימוץ הידע המומחי אל ההליך המשפטי. המחקר מאתגר את התפיסה הרווחת בספרות האקדמית הרואה באימוץ המדע אל ההליך המשפטי ביטוי של קדמה ערכית ומדעית. במישור ביקורתי מראה המחקר כי המעבר מרגולציה משפטית לתצורה הרגולטיבית החדשה העמיק במובנים מסוימים את מעורבותה של המדינה בחיי המשפחה המתגרשת. בהתבסס על תובנות מן הסוציולוגיה של המדעים, המחקר עוקב אחר צמיחת הידע המדעי העוסק בשאלת טובתם של ילדים בגירושין, וחושף כי המדע, בדומה למשפט, הוא מוסד חברתי וככזה אינו חף מהטיות וממגבלות אנושיות שקיימות בספירות חברתיות אחרות. כחלופה לתפיסה המקובלת, מבקש המחקר להציע דרכים אלטרנטיביות להמשגת תפקידו של הידע המדעי-מומחי בהליך המשפטי.

רועי פלד

הגינות בתקשורת בין זכויות לרגולציה

מנחים: פרופ' דפנה ברק-ארז, פרופ' מיכאל בירנהק

רועי פלד סיים את התואר השני במשפטים (בהצטיינות) באוניברסיטת תל-אביב. את התואר הראשון קיבל מהמרכז הבינתחומי.

בשנים 2011-2013 שימש עמית הוראה בבית-הספר למשפטים באוניברסיטת קולומביה בניו-יורק. הוא מרצה למשפט מנהלי בביה"ס למשפטים ע"ש שטריקס, במסלול האקדמי - המכללה למנהל. בעבר היה מנכ"ל התנועה לחופש המידע.

עבודת המחקר של רועי מציעה גישה חדשה ביחס לזכויותיהם וחובותיהם של כלי התקשורת בחברה דמוקרטית, ובייחוד בהקשר הישראלי. חלקה הראשון של העבודה בוחן את שיח הזכויות המשפטי בנוגע לחופש העיתונות. הטענה המוצגת בו היא כי התפיסה הרווחת לפיה חופש העיתונות הוא זכות המוקנית לעוסקים בעיתונות ומיועדת להגן עליהם מפני התערבות שלטונית היא תפיסה חלקית ובעייתית. את חופש העיתונות יש להבין כזכות של הציבור, המבוססת על האינטרס החשוב של חברי הקהילה ביכולתם לתפקד כאזרחים פעילים בחברה דמוקרטית. אינטרס זה מחייב קיומה של עיתונות עצמאית וחופשית, אך גם מטיל על העוסקים במקצוע העיתונות חובה לספק לכלל מידע מקיף, מהימן וחופשי מהשפעות זרות, על ענייני הציבור. לשם מימושה של זכות זו, על הציבור להקנות לעיתונות אותן פריבילגיות שהן חיוניות להבטחת עבודתה התקינה. עם זאת, פריבילגיות אלה נגזרות מזכויותיהם של כלל האזרחים. חלקה השני של העבודה מציג מציאות עובדתית שבה העיתונות מתקשה לעמוד בחובותיה, או אף נמנעת מלקיימן, וכן בוחן את הגישה השיפוטית הנוהגת בכל הנוגע לחובות העיתונאיות ולפריבילגיות המוענקות לכלי התקשורת לשם מילוי תפקידם. על סמך דיון ביקורתי זה, חלקה השלישי והאחרון של העבודה יחתור להצגת אמצעים משפטיים שיתמרו את כלי התקשורת לעמוד בחובותיהם כלי הציבור או יקלו עליהם בכך.

איתן קידרון

עמימות עונשית: בין אכיפה פלילית לאכיפה מנהלית של הדין הפלילי בניירות ערך בישראל

מנחים: פרופ' שי לביא, פרופ' שרון חנס

איתן קידרון מחזיק בתואר ראשון (בהצטיינות) ותואר שני מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב. איתן היה שותף במשרד שגב, קידרון, גרינפלד - עורכי דין, מגשרים ונוטריון, והוביל את ניהול תיקי עבירות צווארון לבן במשרד. מאמרו בנושא "סייג לאחריות פלילית מסחר באברים" זכה בפרס "מחקרי משפט" לשנת תשע"ה ועתיד להתפרסם בכתב העת במהלך 2015.

מחקרו של איתן קידרון עוסק בגבולות המשפט הפלילי ובאופן ספציפי בגבול הראוי בין האכיפה הפלילית ובין האכיפה המנהלית של הדין הפלילי בניירות ערך בישראל. המחקר מתחקה אחר עיצובו של מודל האכיפה המנהלי החדש של הרשות לניירות ערך, המבקש לייעל את האכיפה של העבירות הפליליות בתחום. המחקר מבקש לחשוף את הריבוי התאורטי שנוקט המחוקק בעיצוב מערכת האכיפה החדשה, ואת שינויי העמדה התזזיתיים, ביחס להצדקת קיומו של גבול חד וברור בין האכיפה הפלילית ובין האכיפה המנהלית של הדין הפלילי. המחקר ממשיך ומבקר את מודל האכיפה החדש כיוצר "עמימות-עונשית", כלומר, עמימות בהבחנה בין האכיפה הפלילית ובין האכיפה המנהלית - של הדין הפלילי - המוביל לשרירות האופן בו מטופלות עבירות פליליות בישראל. במילים אחרות, הפרוצדורה החדשה מובילה לשינוי בדין הפלילי המהותי, ולהתכת המושגים "עבירה פלילית" ו"הפרה מנהלית" לכדי מושג עמום אחד, הנסמך על מנעד כמותי שרירותי לקביעת מהותו. המחקר מבקש אפוא לשוב ולחשוב על מודל האכיפה הראוי, ולקחת נקודת מוצא, את טבע התופעה המשפטית עצמה, תוך שרטוט מחדש של הגבול הישן בין האכיפה הפלילית והאכיפה המנהלית של הדין הפלילי.

שי קידר

Reorganizing Corporate Reorganization Theory

מנחים: פרופ' רון חריס, פרופ' אהוד קמר

שי מחזיק בתואר ראשון במשפטים ובכלכלה מאוניברסיטת חיפה ובתואר שני במשפטים משותף לאוניברסיטת תל אביב ול- UC Berkeley School of Law. עם תום לימודיו והסמכתו, עבד שי כעורך דין במשך חמש שנים במשרד עורכי דין פרטי. במסגרת עיסוקו זה התמחה שי במשפט מסחרי בכלל ובדיני חדלות פירעון של חברות בפרט. בתום תקופה זו בחר שי לייחד את עיקר זמנו למחקר. במקביל לכתביבת הדוקטורט בנושא חדלות פירעון של חברות, עוסק שי, בין היתר, כעוזר מחקר, מתרגל ועוזר הוראה, ובהמשך עתיד ללמד קורס בנושא "חדלות פירעון של חברות" בקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב.

התיאוריה של הבראת חברות זקוקה לארגון תיאורטי מחדש. הליכי חדלות פירעון של חברות בכלל והליכי הבראה בפרט הפכו בשנים האחרות ל"מגה" תהליכים, המשפיעים לעיתים על מדינות שלמות. בראשית מחקרו מציג שי תמונה המורכבת מניתוח השוואתי, היסטורי ואמפירי, ולפיו לא רק שהליכי הבראה נמשכים זמן רב, עלותם גבוהה ורובם אינם מסתיימים כלל בתוכנית הבראה, אלא שאלה מהווים בעיקרם הליכי פירוק חברות. בהמשך מציג שי ניתוח תיאורטי המבסס את הניתוח הראשוני האמור, ראשית תוך הצגת הפערים הקיימים בתיאוריות הקיימות בתחום ושנית באמצעות כלים מתיאוריה ארגונית המצויה בדיסיפלינות כגון סוציולוגיה וניהול. ניתוח זה מוביל לתוצאה דומה ולפיה הליכי הבראה מתמזגים והופכים, הלכה למעשה, להליכי פירוק. בהמשך מציג שי תיאוריה חדשה להליכי הבראת חברות, המתבססת בעיקר על תיאוריית הארגונים. במסגרת תיאורייה זו יוצג גם מודל שבאמצעותו יבקש שי "להחיות מחדש" את מקומו הראוי והנכון של הליך ההבראה בדיני החברות. ניתוח פוזיטיבי ונורמטיבי להצדקת התיאוריה המוצעת החדשה יוצג בסיומה של העבודה.

עמיתי מיתר
תלמידיו

תואר שני

גלעד אבירי

Deliberative Value Pluralism

מנחה: פרופ' מני מאוטנר

גלעד החל את לימודיו במסגרת התוכנית הבינתחומית לסטודנטים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן שם התמקד במשפטים, מדע המדינה ופילוסופיה פוליטית. במהלך לימודיו, שימש כעוזר מחקר ועוזר הוראה בדיני חוזים ומשפט עברי. בקיץ הקרוב הוא ישתתף בסדנא בין-לאומית בדרום אפריקה בנושא צדק מעברי שמארגן מרכז מינרבה לזכויות אדם. את השנה הבאה יבלה באוניברסיטת ייל ל- International Fox Fellow.

מטרת עבודת המחקר של גלעד היא לחקור את הקשרים בין שתי תיאוריות פוליטיות מרכזיות: פלורליזם ערכי (Value Pluralism) מחד ודמוקרטיה דליברטיבית מאידך. פלורליזם ערכי הוא ההשקפה לפיה יש מגוון ערכים נכונים ויסודיים במידה שווה; ערכים אלה נמצאים לעתים קרובות בסתירה אחד לשני, ואף לא ניתן להחליף אותם אחד בשני (הם אינקומנסרביליים). השאלה המתעוררת היא: מהי הפרוגרמה הפוליטית המתבקשת על בסיס הנחות המוצא של הפלורליזם הערכי? הוגים רבים, ובהם ישעיה ברלין, וויליאם גלסטון, ויוסף רז, מוצאים את התשובה בסוגים שונים של ליברליזם. העבודה תצטרף למבקרים של החיבור הזה בין פלורליזם ערכי לבין ליברליזם, ובראשם ג'ון גריי, ותטען כי קיימת סתירה בין קבלת קיומו של הפלורליזם הערכי לבין קידום ערכים ליברליים בחברה. לאחר מכן תפנה העבודה לביסוס הטענה כי התוכנית הפוליטית המתאימה לפלורליזם הערכי היא הדמוקרטיה הדליברטיבית - תיאוריה שמקדמת התדיינות פוליטית נרחבת בכל רמות החברה האזרחית והפוליטית. העבודה תעסוק בהצדקות המקובלות לדמוקרטיה הדליברטיבית: עידוד של כבוד הדדי בין האזרחים, שיפור איכות קבלת ההחלטות, והגברת התמיכה הציבורית בדמוקרטיה, ותראה כיצד הן מתאימות להנחות היסוד של הפלורליזם הערכי.

ליאור זקס

כסף אלטרנטיבי בעידן הגלובליזציה (והמקרה של ה-Bitcoin)

מנחה: פרופ' רועי קרייטנר

כסף נתפס בעיני האנשים כתופעה טבעית לגמרי. באופן דומה, דיסיפלינות אקדמיות שונות נוהגות להתייחס לכסף ולמערכת המוניטרית כתופעות שהן במידה רבה מובנות מאליהן, וזאת למרות קיומן של אלטרנטיבות לאורך ההיסטוריה. רבות מהן היו אמנם מוגבלות - אך הכילו רעיונות שונים שנבעו מתוך תפיסות שונות ולא מקובעות ביחס למציאות האנושית. מחקרו של ליאור בוחן את האלטרנטיבות הללו לכסף המקובל, מנסה להצביע על הקשרים השונים ביניהן ולהתוות תמונה כללית של התופעה במסגרת החשיבה התיאורטית על הכסף. בד-בבד הוא מראה כי האלטרנטיבות הללו תמיד התקיימו לצד המערכת המוניטרית באופן שניתן לדמות כשני קווים מקבילים שאינם עתידיים להיפגש. תחת הנחות אלה, מראה המחקר כי הביטקוין הוא תופעה ייחודית. ניתוח מאפייניו והגדרתו לאור האלטרנטיבות שנבחנו, מראה כי הביטקוין ראוי להיחשב שיא בהתפתחות הכסף האלטרנטיבי, בעיקר מבחינה רעיונית וטכנולוגית. יתר על כן, נראה כי יש לביטקוין פוטנציאל לפרוץ את גבולות הכסף הקונבציונלי והמערכת המוניטרית ולהשתלב כמטבע משלים. המחקר מראה אפוא כי הקווים שנחשבו מקבילים אינם עוד כאלה. מסקנת המחקר היא כי הביטקוין מהווה נקודת מפנה רדיקלית במחשבה המקובלת על כסף.

ליאור הוא תלמיד מחקר במרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים ובוגר תואר ראשון במשפטים במסלול האקדמי המכללה למנהל. במהלך לימודיו זכה בהצטיינות דקאן, שימש כחבר מערכת ואף כעורך משנה בכתב העת "המשפט" וכן כחבר מערכת כתב העת "Theoretical Inquiries in Law". ליאור התמחה בתחום הצווארון הלבן במשרד עו"ד שינמן-נגב-ניב ועבד כעו"ד בתחום. מאז סיום לימודי התואר הראשון הוא משמש כמתרגל בקורסים שונים כגון "דיני קניין" של פרופ' יפעת הולצמן גזית, "משפט וחברה" של פרופ' גד ברזילי ואחרים. במקביל ללימודי התואר השני משמש ליאור כעוזר הוראה של הפרופ' אלון הראל בקורס מבוא לתורת המוסר והמדינה, פרופ' אלימלך וסטרין בקורס אמצעי תשלום ומסמכים סחירים ופרופ' אסף לחובסקי בקורס דיני מיסים. ליאור הציג את מחקרו ביום המדע שנערך לאחרונה באוניברסיטת ת"א.

מיקי זר

פרטיות וזהות בעידן המידע

מנחה : פרופ' מיכאל בירנהק

למיקי תואר ראשון במשפטים, תואר ראשון בבלשנות (בהצטיינות) ותואר ראשון בספרות כללית (בהצטיינות יתרה) מאוניברסיטת תל אביב. במהלך לימודיה בפקולטה למדעי הרוח זכתה מיקי בתעודת הצטיינות מטעם הדקאן, ושימשה כעוזרת הוראה בקורס "מבוא לסמנטיקה" וכעוזרת מחקר לפרופ' מירה אריאל. במקביל ללימודיה ועד להיותה מלגאית במרכז צבי מיתר, עסקה מיקי בעריכת סרטי קולנוע וטלוויזיה.

עבודת המחקר של מיקי עוסקת בזהות נרטיבית ומקומה בתוך שיח הפרטיות, בתנאים של איסוף מידע אינטנסיבי. טכנולוגית המחשוב והיכולת לאגור ולעבד כמות גדלה והולכת של נתונים, וכן היכולת לצפות ולאגן בני אדם במידה הולכת וגדלה, מאפשרות מעקב ופיקוח על מסות של בני אדם, בסדר גודל גלובלי ובהיקפי ענק. כל פעולה של הפרט מייצרת מידע, וניתן "ללקט" את מגוון פרטי המידע על אודותיו על מנת לייצר "פרופיל" שעשוי לשחזר במידה לא מבוטלת של הצלחה את דמותו. פרופיל זה "חוזר" אל הפרט באופנים המשפיעים על בחירותיו העתידיות. הליכים מותאמים-אישית כמו שימוש במנוע חיפוש או קנייה בחנות ספרים מקוונת מעצבים, גם אם באופן מעודן, את הבנתם של משתמשי הרשת את העולם הסובב אותם; בכך הם משפיעים על זהותם. העובדה שהשפעה זו נסתרת במרבית המקרים, מאתגרת את האפשרות להצביע על פגיעה בפרטים מושאי המידע כתוצאה משימוש בכריית המידע. לאור הקשיים שמעורר ניסוח הפגיעה בפרט לנוכח השימושים בפרקטיקות המידע, המחקר מציע לכלול בדיון על הזכות לפרטיות, באופן מפורש, את ההגנה על הזהות האישית, המנוסחת כ"זהות נרטיבית". המחקר בוחן את מושג הזהות הנרטיבית באמצעות שתי תופעות: ההסחרה של מידע אישי, ונרמול של מושאי המידע. טענת המחקר היא שאופיין המנרמל של טכנולוגיות כריית המידע והפרופייילינג, וכן הסחרתה של הזהות ושל רכיביה, מהוות איום חמור על זהותו ועל עצמיותו של הפרט מושא המידע. לפיכך, לאור המתאם הגבוה בין זהות לפרטיות, על הזכות לפרטיות לספק לפרטים מושאי המידע הגנה מפורשת מפני פרקטיקות כריית המידע והפרופייילינג שנבחנו.

קארן מיכלסון

השפעתן של חברות ייעוץ הפרוקסי בשוק הישראלי

מנחה: פרופ' אהוד קמר

חברות הייעוץ הממליצות לגופים מוסדיים כיצד להצביע באספות כלליות של חברות בהן הם משקיעים הן גוף חדש יחסית ובעל השפעה בשוק ההון בישראל. השפעתן של חברות הייעוץ נובעת משיעור אחזקותיהם של המשקיעים המוסדיים בשוק ההון ומיכולתם של בעלי מניות המיעוט להכריע בהחלטות מהותיות אשר מתקבלות בחברות ברוב מיוחד. התפתחותן של חברות הייעוץ נבעה מצורך של הגופים המוסדיים, אשר נדרשו להשקיע משאבים ניכרים כדי לעמוד בחובות הזהירות שלהם כלפי משקיעיהם ולהצביע באספות הכלליות של התאגידים אשר בהם הם משקיעים. המחקר יבחן את הבעיות אשר שירותי הייעוץ פותרים ואת הבעיות אשר הם עלולים ליצור. כמו כן, המחקר יבחן את ניסיונות ההסדרה אשר נערכו עד כה בישראל וישווה אותם להתמודדות של מדינות אחרות עם הנושא.

קארן הנה בוגרת תואר ראשון מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב. עם סיום לימודיה, בשנת 2009, התמחתה קארן במחלקת ניירות הערך במשרד וקסלר ברגמן ושות', והמשיכה בעבודתה בתחום ניירות הערך במשרד מוביל. כיום, במקביל לעריכת המחקר, היא משמשת כעוזרת הוראה של המרצים פרופ' איל בנבנישתי, בקורס "משפט חוקתי", פרופ' איריס קנאור בקורס "משפט מנהלי" ופרופ' עמרי ידלין בקורס "דיני ניירות ערך". כמו כן, היא משמשת כחברת מערכת בכתב העת *Theoretical Inquiries in Law*.

שלי פסטרנק

Landscape of Law ? Law of Landscape- Global Land Grabbing and the Concept of the State in a Global Age

מנחה: פרופ' איל בנבנישתי

בשל משבר המזון העולמי המתמשך, מדינות מסרבות להיתלות במדינות אחרות או בשוק סחורות לא יציב. על כן מדינות רוכשות זכויות קנין מגוונות בקרקעות פוריות בהיקפים אדירים במדינות רחוקות, על מנת להבטיח אספקת מזון זולה וסדירה למדינתם. גם המגזר העסקי הצטרף להשקעה המאסיבית בקרקעות כדי להפיק רווחים.

בבסיס המשפט הבינלאומי ניצבת את הקרקע כחלק מכוון בהגדרתה של מדינה, כך גם במדע המדינה, בפילוסופיה המדינית, והשכל הישר. מוסד המדינה התכוון בעת המודרנית על מנת לתת ביטוי להגדרה העצמית של עם, בגדרי יחידה טריטוריאלית. לפיכך, ניתנת חשיבות מיוחדת במשפט הבינלאומי לשלמות הטריטוריאלית של מדינה, וליכולתה לנהל את ענייניה ללא התערבות חיצונית. או אז מתעוררת השאלה הכיצד מדינות משנות את יחסן כך לגבי הטריטוריה שלהן. מהי המסגרת המושגית המאפשרת מהלך שכזה, כיצד מבינים מהי מדינה ומהי ריבונותה? מסקנה אפשרית, אותה המחקר מבקש לקדם, היא שקמה אלטרנטיבה להבנת המדינה כביטוי להגדרה עצמית - והיא הבנתה כמסגרת שנועדה ליצור סדר בשדה הבינלאומי. מטרת המשפט הבינלאומי והיחסים הבינלאומים היא ליצור סדר בספירה זו, באמצעות רגולציה. המדינה מאבדת את מהותה כתכלית כשלעצמה, ומהווה אך אמצעי למטרות אחרות. מאליה מתעוררת גם השאלה כיצד מתאפשר מושגית המעבר מהבנת המדינה כביטוי להגשמה עצמית לאומית לכלי להשתתף סדר. תחילת התשובה תמצא אצל קרל שמיט ומרטין היידגר.

שלי בוגרת הפקולטה למשפטים והחוג למדע המדינה באוניברסיטת תל אביב. עם סיום לימודיה, התמחתה שלי במחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה.

במקביל ללימודים לתואר שני, שלי היתה עוזרת הוראה של ד"ר עמוס ישראל, ד"ר שי נ. לביא ופרופ' אורחת אניטה ל. אלן. כיום היא עוזרת הוראה של פרופ' שי לביא ושל פרופ' יצחק בנבג'י.

הוועד המנהל

פרופ' רון חריס - דקאן הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן ומנהל מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים
פרופ' יוסף קלפטר - נשיא אוניברסיטת תל אביב
פרופ' אהרן שי - רקטור אוניברסיטת תל אביב
פרופ' ישי בלנק - סגן דקאן הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן
גב' דפנה מיתר- נחמד
מר אביעד מיתר
עו"ד מאיר לינזן

הנהלה אקדמית

פרופ' רון חריס - דקאן הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן ומנהל מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים
פרופ' ישי בלנק - סגן דקאן הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן
פרופ' ז'וזה ברונר - יו"ר הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר, הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן
פרופ' נילי כהן
פרופ' מנחם מאוטנר
פרופ' רועי קרייטנר

מנהלת המרכז

גב' מיכל גורדון-קרת - עוזרת מנהלית
גב' זהרה הולצבלט - מזכירת סטודנטים תואר שני ושלישי
גב' שירלי שקד - מזכירת סטודנטים תואר שני

אוניברסיטת תל אביב, הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן
מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים
טל' 03-6406571 | דוא"ל cals@post.tau.ac.il
http://www.tau.ac.il/law/advanced_studies